

Leer studenten

Vroeger kon het nog wel. Je verschuilen achter de rest van de werknemers of zelfstandig ondernemers. Zij doen het zo, dus wij ook. Echter de maatschappij verandert. Mbo-leerlingen moeten zelfstandiger en ondernemender worden. Het is belangrijk dat ze creativiteit, innovatiekracht en projectmanagementvaardigheden ontwikkelen. Aangevuld met een flinke portie durf. Het EBC*L programma voegt 'ondernemerschap' toe aan reguliere mbo-opleidingen. Studenten behalen hiermee een internationaal middenstandsdiploma.

Melanie Parker-Zwanziger

'Studenten moeten ondernemender worden, maar het begint bij de docenten. Zij moeten zich ervan bewust zijn dat de maatschappij andere eisen stelt aan de mensen die ze momenteel opleiden,' zegt Bert Wissink, voorzitter EBC*L. 'Vertel leerlingen dat ze hun talenten moeten ontdekken en hun eigen verantwoordelijkheid moeten nemen om een inkomen te vergaren. Zorg ervoor dat ze zelfstandig en ondernemend worden.' Veel docenten kunnen hier wel wat hulp bij gebruiken. De stichting EBC*L biedt hier uitkomst. Zij beschikken over een opleidingsmethodiek en een (inter)nationaal netwerk om competenties voor ondernemerschap over te brengen op leerlingen. Leerzaam zijn ook de uitwisselingsprogramma's tussen scholen binnen Europa.

Train de trainer

De EBC*L certificaten kennen drie niveaus, vertelt Wissink. 'Op het oriëntatieniveau, EBC*L Junior genoemd, kunnen de docenten het goed aan. Op EBC*L niveau A en B (die samen het internationaal middenstandsdiploma vormen) worden docenten aangesproken op hun kennisniveau om leerlingen op een hoger niveau te krijgen dan met de reguliere opleidingen. Voor de docenten is het een mooie uitdaging om hier vorm aan te geven. Onze train de trainer opleiding biedt ze daar een gedegen basis voor.'

Economie docent Keimpe Dokter, van het ROC Menso Alting is groot voorstander van de EBC*L cursussen. 'Sinds twee jaar bieden wij onze leerlingen deze cursussen aan. Niet alleen de leerlingen worden er beter van. Ook de docenten hebben er baat bij. 'Tijdens de les wijs ik leerlingen vaak op interessante ondernemersactiviteiten, zoals de lokale Ondernemersmarkt. Hier ga ik zelf ook naartoe. Vaak pik ik er een interessante workshop uit en leer ik ook weer bij. Mezelf blijven ontwikkelen vind ik belangrijk. Zowel voor mezelf als voor de leerlingen.'

Met EBC*L behalen
mbo-studenten internationaal
middenstandsdiploma

Hiernaast bouwen docenten een mooi netwerk op door de uitwisselingsprogramma's. Docenten en leerlingen werken samen aan (internationale) projecten. Hierdoor gaan docenten ook op een hoger niveau functioneren. Ze praten niet langer alleen over vakmanschap, maar ook over ondernemerschap.

De praktijk in huis halen

Bij veel mbo-opleidingen wordt aandacht besteed aan de verschillende onderdelen van het ondernemerschap. 'Het lesmateriaal van EBC*L is echter uitgebreider en praktischer,' vertelt Dokter. 'Het leuke is dat we de praktijk 'in huis halen'. Dit doen we door ondernemers uit te nodigen voor gastlessen, het geven van praktische tips en door leerlingen op de hoogte te houden van de ontwikkelingen binnen het ondernemerschap. Het verschil met het regulier onderwijs is dat je tijdens de cursus veel gericht informatie kunt aanbieden. Wij geven de extra lessen in de avonduren, maar het is ook goed mogelijk om deze te integreren in het dagelijks onderwijs. De leerlingen zijn zeer gemotiveerd en geïnteresseerd in het ondernemerschap in de breedste zin van het woord. Veel willen zelfstandig on-

**Docenten praten niet langer
alleen over vakmanschap, maar
ook over ondernemerschap**

dernemer worden. Binnenkort komt er een succesvolle jonge ondernemer acht weken lang vertellen over online marketing en branding. Een heus lesprogramma, waarmee we de diepte ingaan. Ik kan hier ook over vertellen, maar op een gegeven moment kom ik dan tekort. De ontwikkelingen op dit gebied gaan zo snel. Hij vertelt bijvoorbeeld hoe je een website maakt en hoe je goed op Google gevonden kunt worden. Heel praktijkgericht. Zo'n ondernemer is als een soort spiegel voor de leerlingen. Ze kijken erin en zien dat het voor hen ook bereikbaar is. Dat werkt enorm motiverend.'

ondernemen

Competities

Ieder jaar organiseert het EBC*L landelijke en Europese competities. De landelijke competitie is voor leerlingen die bezig zijn met niveau A van de cursus. De winnaar mag meedoen aan de Europese competitie: The EBC*L Champion League. Een prachtkans voor een leerling om internationaal contacten te leggen. De Nederlandse winnaar van afgelopen keer was Robin Visser die studeert aan het ROC Landstede afdeling Handel & Commerce. Hij mocht mee naar Wenen. 'Een pareltje van een ondernemer! Hij zag overal marktkansen. In Wenen heeft hij contacten gelegd waarmee hij een bedrijf is begonnen. Kijk, daar gaat het nou om!', vertelt Wissink trots.

Duurzaamheid

Duurzaamheid en ondernemerschap zijn totaal verweven met elkaar. Eigenlijk draait alles tegenwoordig om duurzaamheid. Het ondernemerschap, de maatschappij en de mens. 'Daarom is hier een apart lesprogramma voor ontwikkeld dat internationaal met enthousiasme is ontvangen. Het gaat erom dat leerlingen weten wat de consequenties zijn van de manier waarop zij omgaan met onderwerpen als people, planet en profit. Dat ze zoeken naar het evenwicht tussen financieel economische resultaten, sociale belangen en het milieu. Als ondernemers

EBC*L

European Business Competence* Licence (EBC*L) certificaat is een waardevolle toevoeging op het regulier mbo-onderwijs. Leerlingen doen bedrijfseconomische basiskennis op en leren over bedrijfsvoering. Hiervoor ontvangen ze een internationaal middenstandsdiploma. Daarnaast kunnen ze een duurzaamheidcertificaat behalen. Hiermee kunnen ze zich profileren bij een bedrijf of een vliegende start maken als zelfstandig ondernemer.

Lees meer op www.ebcl.nl.

kunnen zij laten zien dat ze weten waar het over gaat. Door duurzaam in te kopen bijvoorbeeld. Net als de overheid. Die vragen voortdurend aan de ondernemer: Hoe duurzaam ben jij bezig?'

Goed voor iedereen

'Uiteindelijk helpen ondernemerschapsvaardigheden iedereen. Creativiteit, innovatiekracht en projectmanagementvaardigheden zijn in allerlei rollen bruikbaar. Als werknemer word je bewuster van de context van je werk en daardoor kun je kansen grijpen. Dit is niet alleen broodnodig om je baan veilig te stellen, maar het maakt je werk ook interessant. Als zelfstandig ondernemer leg je een gedegen basis om commerciële en sociale activiteiten te kunnen ontwikkelen. En vergeet niet: ondernemerschap gaat verder dan de werkvloer. Het ondersteunt je in je dagelijks leven thuis en als mens in de samenleving. En dat maakt ons allemaal een stuk gelukkiger,' sluit Wissink af.

Melanie Parker-Zwanziger is freelance journalist